

чіткого нормативного закріплення у міжнародному законодавстві, а Проект про відповідальність міжнародних організацій за міжнародну протиправну діяльність, що розробляється Комісією міжнародного права, що є єдиним джерелом по даному питанню, на мою думку не розкриває повністю аспекти і основні особливості відповідальності МО, так як в ньому існує багато недоліків, пов'язаних з співвідношенням відповідальності держав і міжнародних організацій.

Дубей Т.

Національний університет «Одеська юридична академія»

ЧОРНОМОРСЬКЕ ЕКОНОМІЧНЕ СПІВТОВАРИСТВО

Перш за все мені хотілося б зазначити, те, що ця тема була обрана мною тому що організаційно правові засади діяльності чорноморського економічного співтовариства все ж таки відіграють та посідають досить важливе місце.

Щодо проблематики даного питання то слід зазначити, те що зважаючи на незначний строк функціонування ОЧЕС, у вітчизняній літературі з права міжнародних організацій особливості правосуб'єктності ОЧЕС вивчалися лише фрагментарно. Відсутні дослідження, присвячені аналізу правової природи актів, що приймаються в рамках ОЧЕС. Також залишилися поза увагою українських вчених основні міжнародно-правові засади співтовариства між ОЧЕС та Євросоюзом і третіми державами.

Хід чорноморського процесу підтверджує думку про те, що, хоча кожна з держав-учасниць Чорноморського економічного співтовариства самостійно розробляє свої шляхи входження до системи міжнародних економічних відносин та доступу до світового досвіду регулювання економічної діяльності, усі чорноморські держави вимушені продовжувати пошук оптимально можливих варіантів гармонізації своїх господарських механізмів із тими, що діють в межах Чорноморського регіону. Перетворення консультативного форуму, яким упродовж майже семи років було Чорноморське економічне співтовариство, на міжнародну економічну організацію вимагало формування договірно-правової бази цього міждержавного об'єднання та його наділення усіма функціями та атрибутами міжнародної економічної організації, що зумовило статус ОЧЕС як вторинного суб'єкта міжнародного права.

ОЧЕС має сталу договірну основу, спільні органи управління, структура яких докладно викладається в роботі, а також є автономною щодо своїх держав-учасниць. Особливістю організаційної структури ОЧЕС є наявність самостійних органів, що входять до системи ОЧЕС у статусі пов'язаних із ЧЕС органів, які, в свою чергу, мають свої інституційні механізми.

Автономність волі ОЧЕС полягає в ухваленні нею правових актів: резолюцій, рекомендацій, рішень та декларацій, а також у вчиненні нею між-

народних договорів із іншими суб'єктами міжнародного права. Крім того, міжнародно-правова суб'єктність ОЧЕС як міжнародної організації знайшла своє підтвердження в її міжнародно-правовому статусі, тобто сукупності її суб'єктивних прав та зобов'язань, які визначають її міжнародно-правове становище: здатності виступати стороною міжнародних договорів, праві на співтовариство з іншими суб'єктами міжнародного права, праві на привілеї та імунітети, праві посольства, здатності заявляти міжнародно-правові претензії та нести міжнародно-правову відповідальність.

Рішення, що приймаються ОЧЕС самостійно в цілях здійснення її функцій, передбачених її Статутом, є актами власне міжнародної організації як самостійного суб'єкта міжнародного права. Особливість правової природи норм внутрішнього права ОЧЕС полягає в тому, що вони є правовими нормами й не належать ані до внутрідержавного, ані до міжнародного публічного права, а належать до міжнародного права в широкому сенсі, утворюючи самостійний комплекс. Правовою підставою для формування внутрішнього права ОЧЕС є її установчий акт, рішення її органів, а також дорожчі компетенції цієї Організації. Норми внутрішнього права ОЧЕС мають імперативний характер. Більшість норм зовнішнього права ОЧЕС: резолюції, заяви, комюніке, рекомендації тощо, — є рекомендаційними нормами, належать до правозастосовчих актів і мають обов'язковий політичний, але не юридичний характер.

У цілях налагодження співтовариства з іншими суб'єктами міжнародного права ОЧЕС вправі укладати міжнародні договори як з окремими державами, так і з міжнародними організаціями в межах завдань і цілей, закріплених в її установчому документі. Зміст правових актів, укладених між ЄС та ОЧЕС, зокрема їхня юридична сила, свідчить, що сторони у своїх відносинах віддають перевагу нормам «м'якого» права, що властиві праву міжнародних організацій. Основними напрямками співтовариства між ОЧЕС та ЄС є: розвиток інфраструктури (транспорт, енергетика та телекомунікації); співпраця в сфері торгівлі та інвестицій; сталий розвиток, охорона довкілля та ядерна енергетика; боротьба з організованою злочинністю. У своїх відносинах із Чорноморськими державами, що входять до складу ОЧЕС, ЄС надає пріоритет двосторонньому співтовариству, використовуючи механізми європейських програм технічної допомоги процесам демократичного розвитку та економічної трансформації держав-членів ОЧЕС.

Договірно-правова база для співтовариства між Україною та ОЧЕС є достатньою для повномасштабної участі нашої держави в діяльності цієї Організації. Україна як одна з засновниць ОЧЕС розглядає співтовариство в рамках ОЧЕС як складову процесу загальноєвропейської економічної інтеграції та спосіб диверсифікації джерел енергопостачання. Ефективність подальшої участі України в ОЧЕС певною мірою залежатиме від гармонізації її законодавства з законодавством інших держав-учасниць ОЧЕС, деякі з яких вже стали членами ЄС, а також, не в останню чергу, від формування контактів та ділових зв'язків між урядовими установами, неурядовими

організаціями, міжнародними фінансовими організаціями, компаніями та людьми.

На основі всього вищевикладеного цілком можна стверджувати, що дана тема залишається актуальною, а тому потребує подальшого всебічного та глибокого дослідження.

Лялевич Т.Г.

Національний університет «Одеська юридична академія»

ІНТЕРПОЛ ЯК МІЖНАРОДНА ОРГАНІЗАЦІЯ БОРОТЬБИ ЗІ ЗЛОЧИННІСТЮ: СУЧАСНІ НАПРЯМКИ РОЗВИТКУ

Інтерпол — скорочена назва Міжнародної організації кримінальної поліції (МОКП). Це єдина міжнародна організація, яка бере безпосередню участь в боротьбі зі злочинністю. Інтерпол був створений в 1923 р. як Міжнародна комісія кримінальної поліції (МККП) для координації боротьби різних держав із загальнокримінальними злочинами із центром у Відні. В 1938 р. вона практично перестала існувати через окупацію Австрії фашистською Німеччиною. В сучасному вигляді відновлена в 1946 р. Статут Інтерполу вступив в силу в 1956 р. Її членами є більш, ніж 150 держав. Штаб-квартира знаходиться в Ліоні (Франція). Інтерпол отримав в ООН статус Міжнародної Міжурядової Організації.

Відповідно до Статуту Інтерпол не займається діяльністю політичного, військового, релігійного і расового характеру і не втручається в неї. Усі країни, що входять в Інтерпол, мають рівні права незалежно від розміру їхніх фінансових внесків. Інтерпол через НЦБ співробітничає з будь-якими правоохоронними органами, що ведуть боротьбу із загальнокримінальною злочинністю.

Розпорядчо-управлінськими органами Інтерполу є його Генеральна асамблея і Виконавчий комітет, що періодично збираються на свої сесії і засідання. У якості постійного адміністративно-виконавчого органа Інтерполу виступає Генеральний секретаріат, який займається реалізацією рішень, резолюцій і рекомендацій, прийнятих Генеральною асамблеєю і Виконавчим комітетом, координує діяльність по боротьбі з міжнародною злочинністю, здійснює збір і аналіз інформації про загальнокримінальні злочини і злочинців, проводить повсякденну роботу по зв'язку з НЦБ країн-членів Інтерполу і міжнародних установ.

Співробітництво Генерального секретаріату з НЦБ країн-учасниць Інтерполу здійснюється особливо ефективно в області боротьби зі:

— злочинами проти особистості і власності; торгівлею людьми і проституцією;

— організованою злочинністю і тероризмом; незаконним оборотом зброї, вибухових речовин, наркотиків, дорогоцінних металів і каменів;